

AGENDA URBANA DE CATALUNYA

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
Secretaria d'Hàbitat Urbà i Territori

Una Agenda Urbana per Catalunya

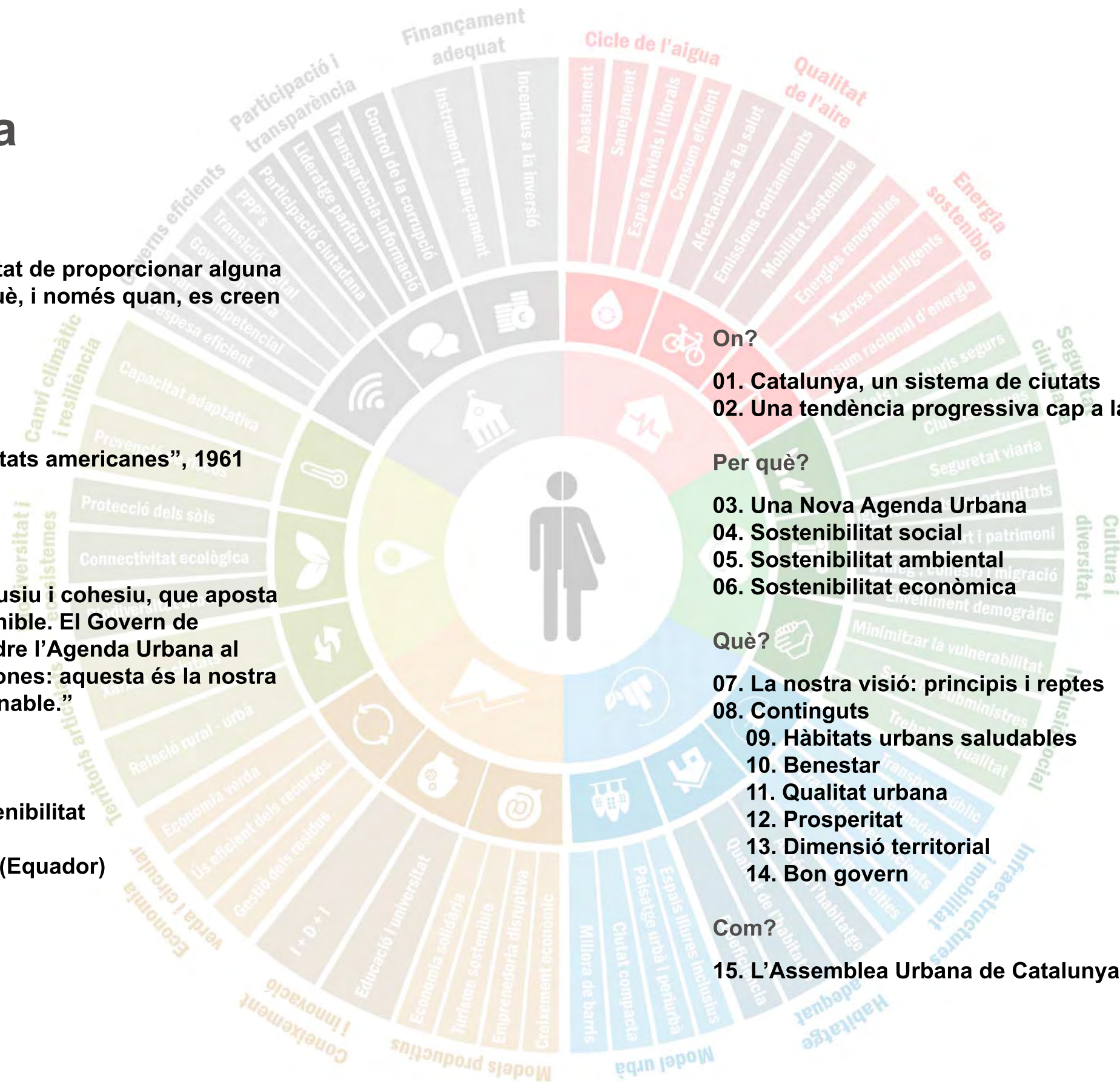
“Les ciutats tenen la capacitat de proporcionar alguna cosa a tothom, només perquè, i només quan, es creen per tothom”

Jane Jacobs
Periodista i urbanista

“Mort i vida de les grans ciutats americanes”, 1961

“El nostre, és un model inclusiu i cohesiu, que aposta pel desenvolupament sostenible. El Govern de Catalunya només pot entendre l’Agenda Urbana al servei de la gent, de les perones: aquesta és la nostra aposta inequívoca i insubornable.”

Josep Rull
Conseller de Territori i Sostenibilitat
Cimera Hàbitat III
17 d’octubre de 2016, Quito (Equador)

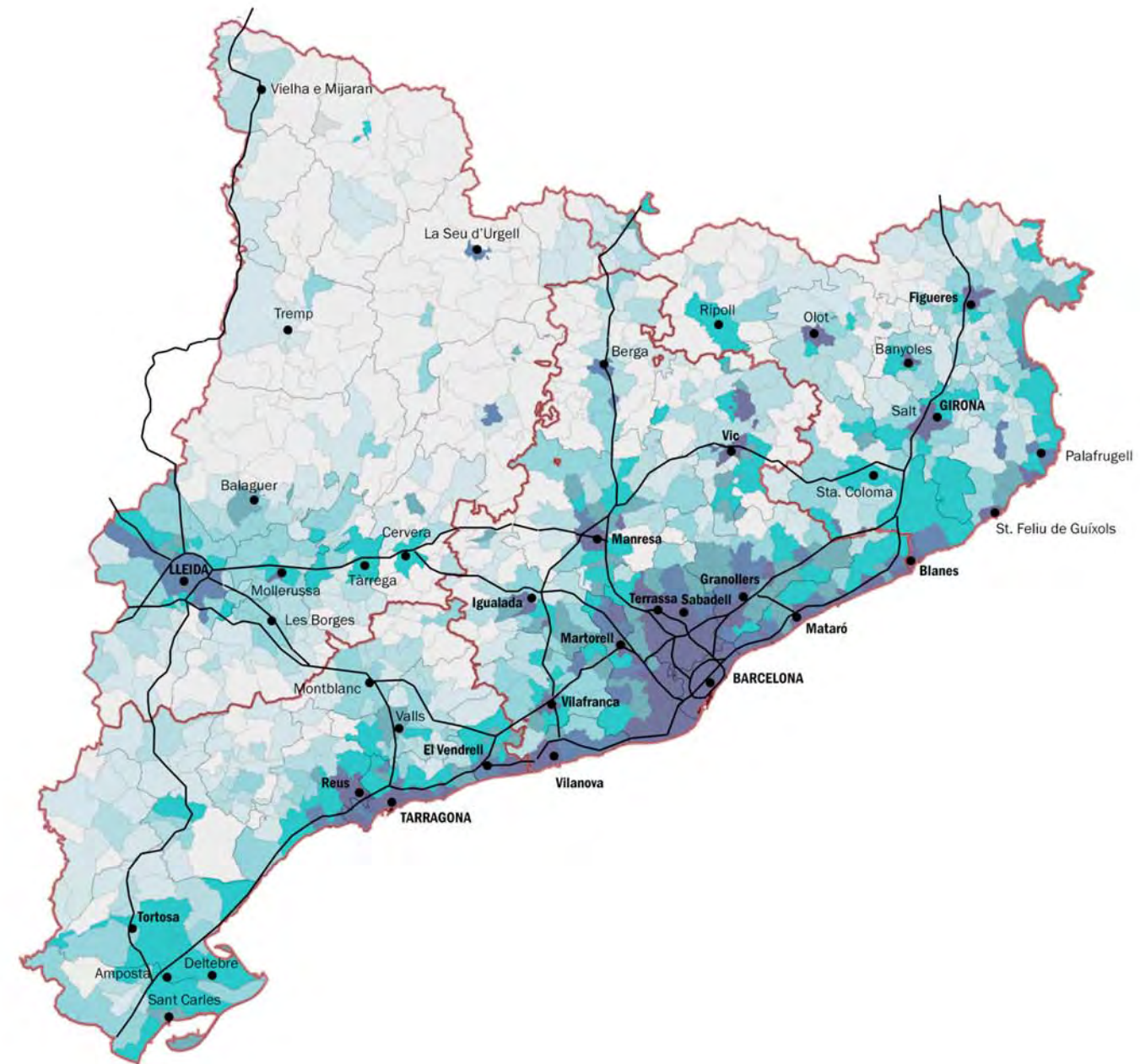
- On?
01. Catalunya, un sistema de ciutats
  02. Una tendència progressiva cap a la urbanització
- Per què?
03. Una Nova Agenda Urbana
  04. Sostenibilitat social
  05. Sostenibilitat ambiental
  06. Sostenibilitat econòmica
- Què?
07. La nostra visió: principis i reptes
  08. Continguts
  09. Hàbitats urbans saludables
  10. Benestar
  11. Qualitat urbana
  12. Prosperitat
  13. Dimensió territorial
  14. Bon govern
- Com?
15. L’Assemblea Urbana de Catalunya

Catalunya, un sistema de ciutats que uneix el país a nivell funcional

Les ciutats, pobles i nuclis urbans que, amb diversitat de dimensions i capacitat nodal, s'han consolidat progressivament al llarg del temps, configuren una xarxa d'assentaments del territori, la qual serveix com a columna vertebral de l'àrea humanitzada.

Un sistema metropolità d'abast global, Barcelona, amb una gran ciutat central i una sèrie de nodes metropolitans; punts significatius en el potent marc metropolità amb un model de governança propi, establert mitjançant el marc legal de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB).

I una xarxa de nodes regionals i ciutats petites i mitjanes repartides per tot el país, que constitueixen nuclis significatius d'habitants i llocs de treball, amb capacitat per disposar de serveis públics, i que serveixen com a punts de referència urbans pel funcionament del conjunt del territori.

La regió compta amb una estructura urbana basada en la seva densitat, compacitat, mixtura d'usos i cohesió social, la qual cosa permet minimitzar significativament l'ocupació de nous sòls, garantint la proximitat i convivència per al màxim nombre d'activitats, tant en termes residencials com econòmics, al mateix temps que s'assegura la massa crítica poblacional necessària per a l'ús eficient del transport públic, els serveis i instal·lacions i la millora de les condicions de vida de la població. Tot això, malgrat el fet que la dinàmica de dècades precedents hagi distorsionat fins a cert punt aquest model, tant en termes econòmics com residencials, amb la dispersió d'assentaments fora de la lògica d'ocupació sostenible dels sòls, i de l'especialització territorial dels teixits. Tanmateix, havent demostrat clarament la seva fortalesa, aquest és un sistema en el qual s'ha de basar el futur model territorial de Catalunya: un país configurat per un sistema de ciutats, articulades de forma eficient, però amb la distància adequada entre elles, perquè es preservin els espais oberts i els corredors naturals. Un sistema on la transformació del mosaic urbà existent pot ser potenciada i el creixement pot continuar malgrat la dispersió poblacional, amb densitats de població raonablement altes, una clara distinció entre espais urbans i espais oberts, cohesió de comunitats a la mateixa àrea i harmonia en àrees on residència, llocs de treball i serveis comparteixen un sol nucli.

Catalunya, una tendència progressiva d'urbanització

La població catalana ha augmentat un 73% en els últims 60 anys. Mentre que els municipis de menys de 5.000 habitants han reduït 1/4 de la seva població, les ciutats de més de 100.000 habitants han triplicat, almenys, la seva població. Les ciutats de més de 50.000 habitants representen el 54% del total de la població catalana. En els últims 60 anys, Catalunya ha augmentat de 17 a 64 el nombre de ciutats de més de 20.000 habitants.

Urbanització: un procés continu

Vista aèria de Terrassa, mostra de ciutat intermèdia a escala urbana catalana, amb 215.121 habitants (2016).

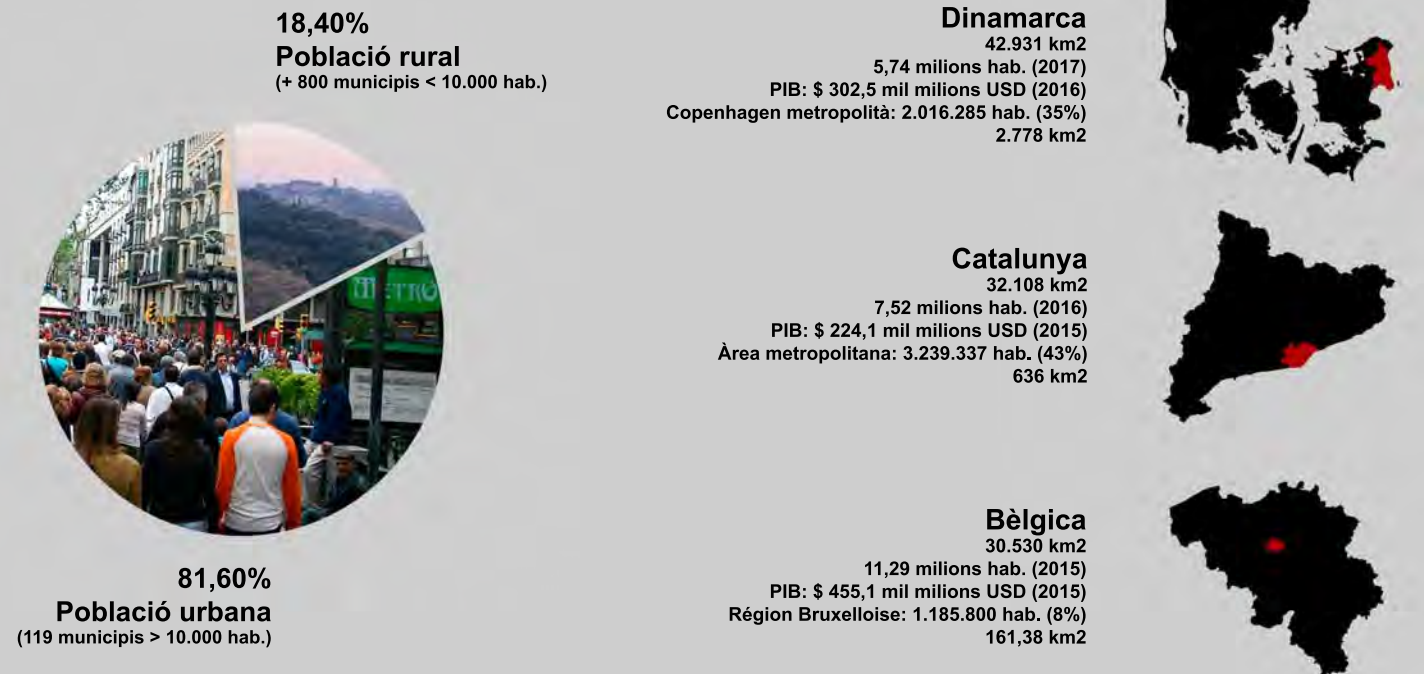
Tendències en la urbanització de l'aglomeració de Sabadell - Terrassa, en tres períodes: 1956 - 1986 - 2016.
Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.
Disseny propi.

Una nova Agenda Urbana de Catalunya

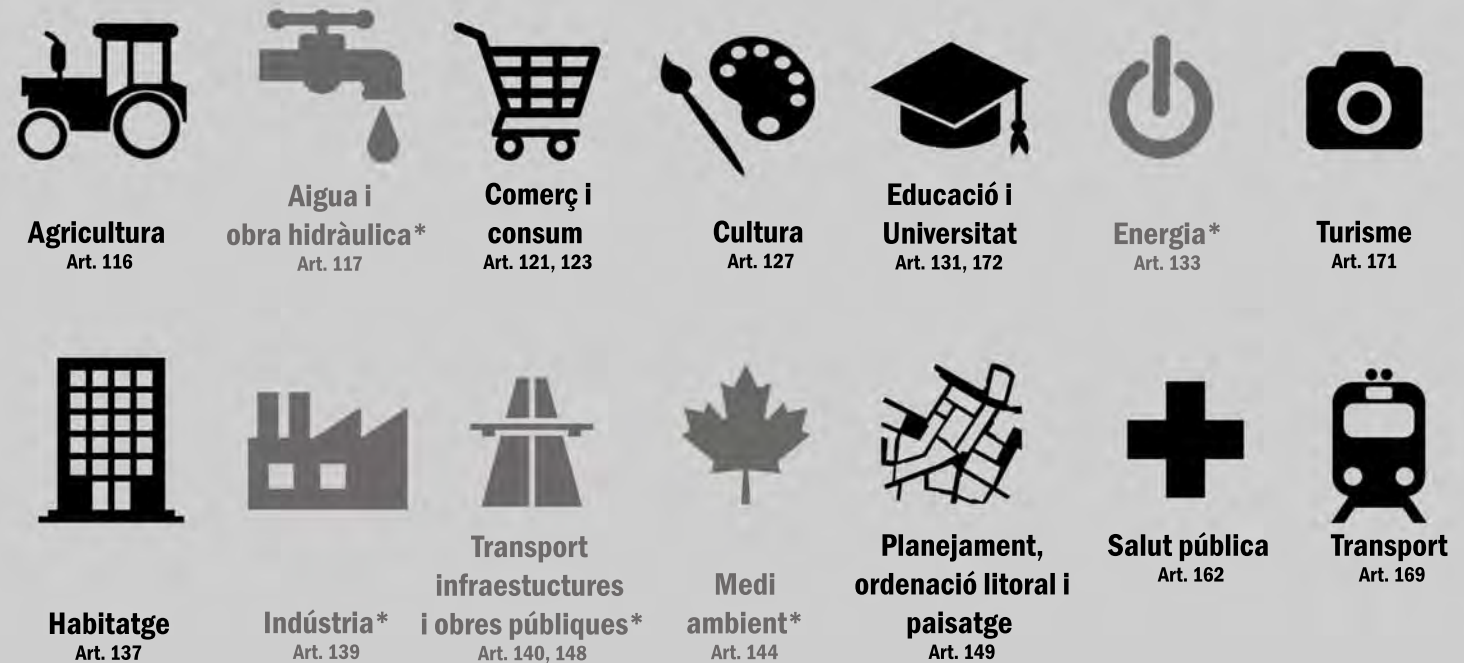
Catalunya treballa en el desenvolupament de la seva nova agenda urbana, compartint els objectius de l'Agenda 2030 pel desenvolupament sostenible, una eina de progrés i transformació social basada en un nou model instrumental pel desenvolupament territorial i la construcció de ciutats que tinguin en compte els nous vectors bàsics que avui influeixen en el desenvolupament urbà: social, autosuficient i econòmic.

Amb una visió del territori com a motor transformador del canvi, volem mantenir i millorar els estàndards actuals i dotar als sistemes d'organització i planificació de noves eines per crear estructures més eficients des del punt de vista social, més autosuficients energèticament i més equilibrades econòmicament. Treballem dins del marc definit per la nova agenda per alinear les competències administratives nacionals, regionals i locals.

El major repte que enfrontem actualment com a país és pensar en gran. Malgrat els progressos realitzats en les últimes dècades, a les nostres ciutats es segueix generant pobresa i desigualtat, la degradació del medi ambient, el desequilibri i la segregació. Si volem obtenir impuls per resoldre els problemes als quals s'enfronten actualment les nostres ciutats en termes de gestió i administració, hem de ser valents, obrir els ulls, i prendre decisions al més alt nivell. Aquest és l'objectiu de la nova Agenda Urbana per a Catalunya.

Competències de la Generalitat de Catalunya amb dimensió urbana

Agenda urbana, abordar la justícia social, la igualtat, la cohesió i la inclusió

La desigualtat està augmentant en els hàbitats urbans. A escala local, encara que la renda disponible per càpita a Barcelona ha crescut lleugerament, la tendència a la polarització està augmentant: les zones més riques estan augmentant els seus ingressos, mentre que les més pobres la veuen reduir-se. Segons l'Ajuntament de Barcelona, la família mitjana del barri més ric té 7,2 vegades més ingressos que una família de la zona més pobre.

Així mateix, a escala metropolitana, els municipis més rics multipliquen per 2,5 l'ingrés mitjà anual dels més pobres.

Una Agenda socialment sostenible

La desigualtat social i els desequilibris en la renda familiar (desocupació, empobriment, inestabilitat) entre zones i barris de les ciutats catalanes són factors que incideixen directament en l'esperança de vida dels ciutadans i en la qualitat de la seva salut. Una correlació que representa un obstacle invisible al dret a la ciutat propugnat per la Declaració de Quito. A més, les diferències entre les zones urbanes dins d'una mateixa ciutat s'estan agreujant en molts casos, la qual cosa ens obliga a reconsiderar la funció social del planejament urbà com a eina de redistribució efectiva.

Les polítiques d'habitatge han de combatre l'aparició de bombolles immobiliàries i l'especulació dels fons d'inversió -estrangers o domèstics- que es produeixen a les nostres ciutats. Així mateix, aquestes polítiques han d'augmentar la quantitat d'habitatges socials, en particular les de lloguer, atès que els percentatges de construcció en els últims anys han estat, en períodes no afectats per la crisi econòmica, inferiors al 10%.

A més, és necessari revertir la creixent globalització dels espais urbans, un fenomen que despulla a les ciutats de referències i banalitza els espais col·lectius, mercantilitzant el patrimoni, al mateix temps que dona lloc a la gentrificació i al turisme de masses i, en última instància, a l'expulsió dels habitants locals dels hàbitats urbans més centrals.

Finalment, és necessari garantir la seguretat dels hàbitats urbans que són més susceptibles a la radicalització, a l'impacte de la xenofòbia i la violència, i reforçar els sistemes de gestió dels serveis públics enfront als atacs cibernètics que poden comprometre el normal funcionament de les infraestructures, subministraments i serveis urbans.

Agenda Urbana, minimitzant els riscos ambientals dels hàbitats urbans

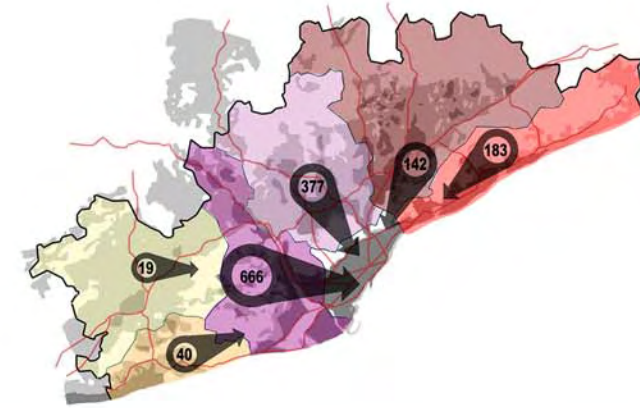
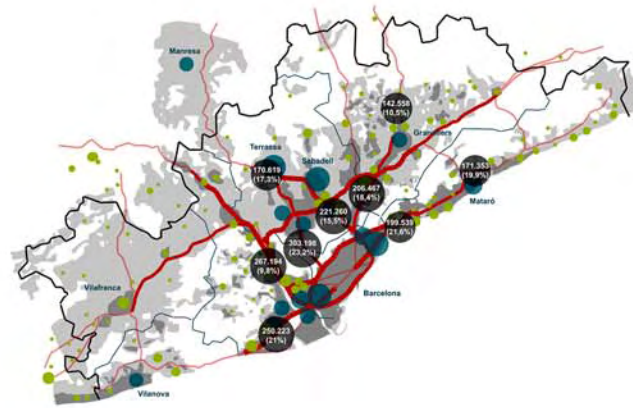
A l'àrea metropolitana de Barcelona -que abasta només el 2,3% del territori català i acull 4,3 milions d'habitants (el 60% de la població catalana)- s'hi han declarat Zones de Protecció Especial del Medi ambient Atmosfèric perquè es superen contínuament els límits de la UE per a dos contaminants: diòxid de nitrogen (NO₂) i partícules en suspensió (PM₁₀). La mobilitat metropolitana és la principal causa dels problemes relacionats amb la qualitat de l'aire en les aglomeracions urbanes.

Concretament, a Barcelona, dels 1,8 milions de desplaçaments diaris, fins el 44% es realitzen en vehicles privats, enfront del 15% en desplaçaments interns.

Sostenibilitat ambiental i canvi climàtic

És necessària una estratègia que doni suport fermament a la transformació d'un model energètic basat, en la seva major part, en fonts d'energia no renovables. Per tant, és vital garantir una transició cap a un model de generació d'energia post-carboni, basat essencialment en energies verdes renovables. En aquest context, i perquè els edificis siguin autosuficients des del punt de vista energètic, hem d'impulsar la recerca en el sector de les energies renovables, introduir els canvis necessaris en el marc legislatiu, oferir incentius fiscals per a la seva aplicació en les llars i dur a terme els canvis estructurals i d'infraestructura que es requeriran a tal fi.

A més, es requereix una estratègia que recolzi estils de vida que consumeixin menys energia. També és necessari un canvi dràstic en la mobilitat de les persones a les ciutats i conurbacions del país, ja que el model actual és la principal causa de la contaminació dels hàbitats urbans i, més concretament, l'aparició d'episodis de contaminació atmosfèrica. En aquest sentit, hem de treballar per reduir la mobilitat innecessària i consolidar alternatives més sostenibles (facilitar el desplaçament a peu, amb bicicleta o en transport públic). Hem de donar prioritat al transport públic eficient.

Àrea funcional de
la mobilitat a l'àrea
metropolitana de
Barcelona:

- 1,8 milions viatges/dia
- 4,77 milions hab.
- 70% de la població
- 164 municipis
- 8 comarques

Agenda Urbana, aconseguir ciutats més pròsperes i productives

La capacitat tractora de les ciutats és indiscutible. El seu efecte transformador i multiplicador en termes econòmics, de generació d'alt valor afegit, de coneixement i innovació és un atribut que cal potenciar.

Els entorns urbans ocupen el 7% del territori català. Les 8 comarques amb sistemes urbans consolidats i economia no agrícola generen el 75% del PIB. El turisme representa el 12% del PIB català i atrau 30 milions de visitants a l'any.

Barcelona té el 21,55% de la població catalana i aporta el 31,22% del PIB (2014).

Sostenibilitat econòmica

És necessari trobar nous models de producció que aprofitin els avantatges de la concentració urbana, com les noves tecnologies i les xarxes de comunicació. És necessari buscar un equilibri territorial a través de polítiques específiques de desenvolupament econòmic que aprofitin el potencial de cada territori.

Al mateix temps, és necessari crear instruments de finançament per a les polítiques públiques que respectin els principis de descentralització i subsidiarietat i, al mateix temps, redoblar els esforços per explorar fórmules mixtes de finançament i associació pública – privada.

La nostra visió: principis i reptes de l'Agenda Urbana de Catalunya

Si les ciutats són el problema, també poden ser la solució. Els entorns urbans són generadors d'oportunitats, tenen la capacitat de transformar les relacions i les interaccions socials i són, sens dubte, potents catalitzadors econòmics. L'embranchada i l'energia de les ciutats (atributs que les converteixen en autèntics nodes globals) i el seu lideratge en molts camps (turisme, coneixement, recerca, innovació, solidaritat, etc.) les erigeixen en actors clau per exigir un canvi de paradigma cap a la sostenibilitat. No obstant això, aquest impuls ha d'anar acompanyat d'accions específiques que, per ser eficaces i realistes, requereixin una coordinació amb les polítiques nacionals.

En aquest context, l'Assemblea Urbana ha de vetllar per l'acompliment dels principis de l'Agenda Urbana de Catalunya, és a dir, ha de comprometre's amb la seva aplicació real i efectiva.

IMPLEMENTACIÓ

L'Assemblea Urbana s'assegurarà que les propostes i accions que sorgeixen de l'Agenda siguin **específiques, efectives i realitzables**. A més, l'Agenda continuarà una sèrie d'indicadors **quantificables i avaluable**s amb la finalitat de garantir l'aplicació adequada i l'acompliment dels compromisos.

INTEGRACIÓ

L'Assemblea Urbana es **coordinarà amb iniciatives empreses per plataformes, comissions, municipalitats i d'altres òrgans** que s'alineïn amb els objectius de l'Agenda Urbana. A més, garantirà un **enfocament holístic, integrat i multi disciplinar** als debats dels grups de treball.

IMPLANTACIÓ

L'Assemblea proposarà accions i polítiques que es **fonamentin en la realitat de Catalunya**, el seu sistema autonòmic i les seves ciutats. Per a això, fomentarà propostes i accions amb diagnòstics rigorosos i realistes.

IMPULS

L'Assemblea adoptarà un **rol actiu** en el compliment de la seva tasca proporcionant els recursos humans i materials necessaris. Vetllarà per la consecució de resultats i la **difusió pública, participació i sensibilització** en el procés de formulació de l'Agenda Urbana de Catalunya.

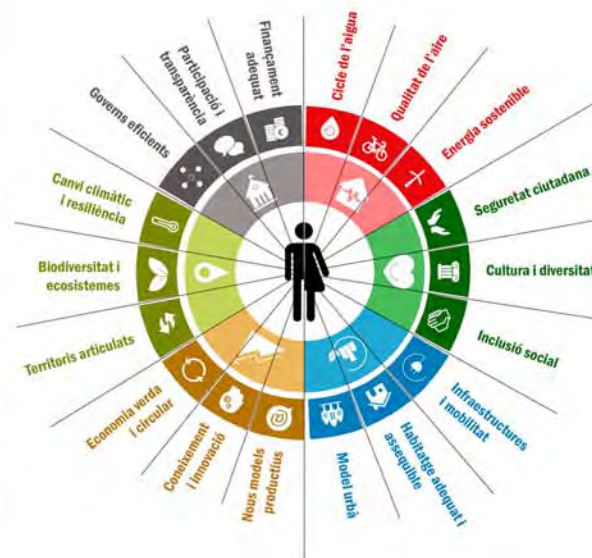

Les persones al centre d'una Agenda social, ambiental i econòmicament sostenible

La planificació urbana ha de veure's com un instrument de prevenció dels riscos estratègics. Aquests riscos han de definir-se no només com a desastres tecnològics o mediambientals, sinó també com a riscos socials. A nivell mundial, experiències com la "primavera àrab", la gestió de les "banlieues" franceses o d'altres episodis de radicalització terrorista en ciutats europees com Brussel·les, Niça o Barcelona tenen el seu origen en bosses de població urbana jove aturada i descontenta, sensible a l'extremisme radical o procliu a la revolta social. La relació entre urbanització i equilibri social és innegable.

La urbanització contribueix al desenvolupament. De fet, a nivell mundial, no hi ha països econòmicament desenvolupats que no hagin estat urbanitzats prèviament, ja sigui amb caràcter reglat o informalment. Aquesta circumstància és més accentuada als països desenvolupats, on els sectors econòmics més dinàmics, és a dir, els post industrials -com l'economia de la informació i el coneixement- troben el seu emplaçament preferent en els entorns urbans. Segons ONU-Hàbitat, fins al 80% del treball d'alt valor afegit es realitza a les ciutats.

Els hàbitats urbans són entorns vulnerables a l'impacte del canvi climàtic i, al mateix temps, són emissors a gran escala de gasos d'efecte hivernacle, a causa del model energètic de consum de combustibles fòssils que proveeix les necessitats d'aquests entorns. Així doncs, el model actual d'urbanització no és sostenible, i ha de ser repensat, per avançar cap a un nou model que limiti la nova ocupació del sòl, consideri la renovació urbana com el seu principal focus d'actuació, sigui eficient en l'ús dels recursos i s'alimenti d'energies renovables produïdes localment, es basi en el transport públic i l'accessibilitat a mitjans no motoritzats, i que sigui resistent a l'impacte del canvi climàtic.

Un enfocament interdisciplinari, multinivell, inclusiu i integrat

La consecució dels objectius associats a aquestes tres dimensions (social, ambiental, econòmica) no és factible des d'una perspectiva exclusivament local. Encara que no podem, i de fet no desitgem, negar la importància dels governs locals en aquesta tasca, tampoc podem ignorar el fet que la consecució de models urbans sostenibles és també responsabilitat dels governs i administracions supramunicipals.

Aspectes tan essencials per a la construcció d'una narrativa urbana com la definició de les regles del joc (capacitat legislativa i reguladora), la redistribució de la riquesa (impostos i polítiques financeres), la seguretat pública i vial, la mobilitat, la sanitat o l'educació entren dins de l'àmbit de competències atribuïdes als governs amb abast supramunicipal.

Per tant, és necessari buscar una veritable integració de la governança a diferents nivells, per superar "l'efecte silja" que és tan comú en l'abordatge de les polítiques urbanes. Per tant, la consecució d'una Agenda Urbana no pot esdevenir una tasca solitària. Requereix del compromís de tots els actors amb capacitat de decisió sobre les ciutats i els territoris.

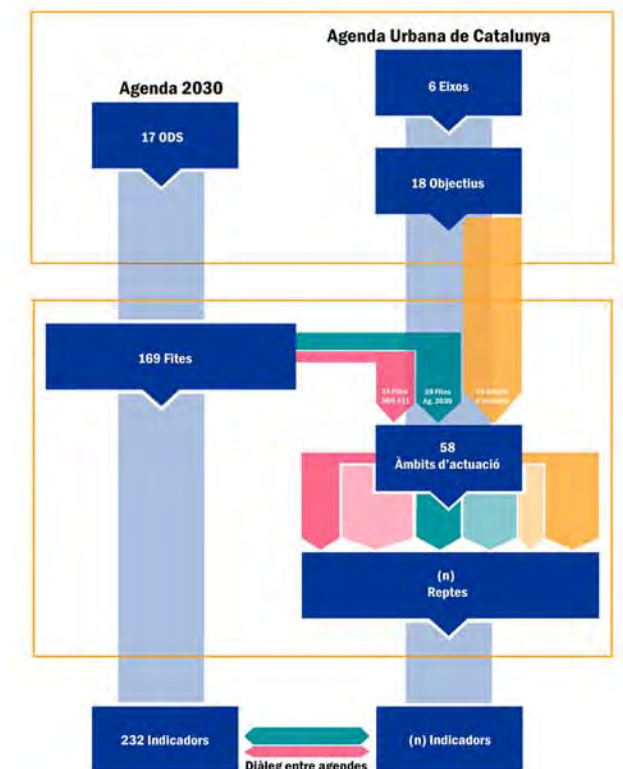
Així doncs, totes les administracions, la ciutadania en general i els sectors econòmics han de treballar conjuntament per fer front als reptes que se'ns plantegen com a país i també als desafiaments de la humanitat. En conseqüència, la formulació de l'Agenda Urbana de Catalunya haurà de ser un procés inclusiu, coordinat i cohesionat, que requerirà aportacions de tots els nivells i tots els àmbits.

Alineació amb l'Agenda 2030 i inclusió dels ODS amb dimensió urbana

L'Agenda es planteja a partir de 18 objectius específics que es despleguen a través d'una sèrie d'àmbits d'actuació. Com l'Agenda Urbana de Catalunya és clarament transversal en la seva naturalesa, no pot concebre's només com el resultat de la implementació de l'ODS 11, sinó que també ha de tenir en compte aquelles implicacions urbanes del la resta d'Objectius de Desenvolupament Sostenible. Així doncs, en l'establiment dels àmbits d'actuació es consideren les següents fonts:

- Incorporació dels ODS de l'Agenda 2030 amb implicacions urbanes. Una vegada analitzats, es detecten 12 ODS que, d'una o una altra manera, tenen una dimensió urbana.
- Incorporació dels reptes de l'ODS 11. Els reptes associats a aquest objectiu es consideren àmbits d'actuació de l'Agenda Urbana de Catalunya.
- Altres àmbits d'actuació. S'afegeixen nous àmbits d'actuació que no estan inclosos específicament en l'Agenda 2030. Aquesta contribució única de l'Agenda Urbana de Catalunya respon a la necessitat de "localitzar" els àmbits d'actuació a les circumstàncies específiques de Catalunya, de les seves ciutats i territoris.

Una nova Agenda Urbana per a Catalunya

L'Agenda Urbana de Catalunya s'estructura en sis eixos temàtics que condensen analíticament l'ampli conjunt d'objectius i reptes que es plantegen a la Declaració de Quito i a l'Agenda 2030

[01] Hàbitats urbans saludables

Garantir un entorn urbà lliure de contaminació per millorar la salut pública. Reduir l'impacte mediambiental de les ciutats mitjançant serveis urbans eficients i sostenibles i l'ús d'energies renovables produïdes en el medi ambient urbà.

[02] Benestar

Garantir ciutats segures, cohesionades, diverses i inclusives amb espais públics que millorin la interacció entre els ciutadans. Promoure i recolzar l'art i la cultura i erradicar l'exclusió, la discriminació i la vulnerabilitat.

[03] Qualitat urbana

Garantir l'accés universal a l'habitatge, assegurar ciutats compactes i mixtes, amb densitats adequades, per permetre la proximitat a béns, serveis i oportunitats. Hàbitats ben equipats i intel·ligents amb accés al transport, a l'energia i a espais públics de qualitat.

[04] Prosperitat

Explorar nous models de producció amb alt valor afegit associats al desenvolupament urbà. Promoure el coneixement i la innovació. Assegurar la sostenibilitat econòmica, i passar d'un model econòmic lineal a un de circular.

[05] Dimensió territorial i ambiental

Assegurar ciutats ben articulades i connectades amb els seus territoris, dotades d'espais naturals preservats ambientalment per millorar la vida de les persones. Adaptar els territoris i les ciutats als efectes del canvi climàtic.

[06] Bon govern

Garantir la millor gestió de les polítiques urbanes, acostant-les a les necessitats dels ciutadans per aconseguir unes ciutats més inclusives i transparents. Proporcionar als governs locals i regionals un millor finançament per tal de garantir millors serveis públics. Aconseguir governs més responsables.

[01] Hàbitats urbans saludables

Garantir un entorn urbà lliure de contaminació per millorar la salut pública. Reduir l'impacte mediambiental de les ciutats mitjançant serveis urbans eficients i sostenibles i l'ús d'energies renovables produïdes en el medi ambient urbà.

Cicle de l'aigua

Garantir una gestió integrada dels recursos hídrics, abordant els períodes de sequera. Avançar en el tractament de les aigües residuals i assegurar la seva reutilització i reciclatge dels llots de tractament. Protecció dels ecosistemes costaners i fluvials.

- Subministrament d'aigua
- Millor sanejament
- Reutilització i reciclatge
- Zones costaneres i fluvials
- Consum eficient

Qualitat de l'aire

Garantir un aire net de contaminació en entorns urbans. Reduir els efectes nocius de la contaminació i el soroll en la salut i el medi ambient.

- Efectes sobre la salut de les persones
- Contaminants i emissions de gasos d'efecte hivernacle
- Contaminació acústica i lumínica
- Mobilitat tova i sostenible

Energia sostenible

Implantació d'un model energètic descentralitzat, connectat amb xarxes intel·ligents, basat en energies renovables que acosti la generació al consum.

- Energies renovables
- Xarxes energètiques intel·ligents (smart grids)
- Foment de l'autorproducció
- Consum racional de l'energia
- Accés universal a l'energia

[02] Benestar

Garantir ciutats segures, cohesionades, diverses i inclusives amb espais públics que millorin la interacció entre els ciutadans. Promoure i recolzar l'art i la cultura i erradicar l'exclusió, la discriminació i la vulnerabilitat.

Seguretat i justícia social

Garantir entorns urbans segurs i lliures de tot tipus de violència en ciutats i regions que siguin ètiques i justes. Garantir la igualtat d'obligacions i oportunitats entre tots els ciutadans.

- Ciutats i regions segures
- Ciutats ètiques
- Seguretat vial
- Seguretat enfront als atacs cibernètics
- Polítiques redistributives
- Memòria democràtica
- Economia social

Cultura i art

Fomentar, promoure i protegir la diversitat i el patrimoni cultural, així com totes les expressions artístiques. Impulsar la creació, producció i difusió de les arts. Reivindicar el dret a la cultura com a motor de desenvolupament humà, social i econòmic.

- Patrimoni cultural i arquitectònic
- Promoció de l'expressió artística
- Dret a l'educació i a la cultura
- Economia quaternària

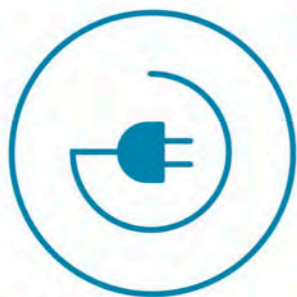
Inclusió social

Fomentar una societat justa i solidària i garantir l'accés a ocupacions adequades i salaris decents. Prevenir la discriminació per raons de gènere, ètnia, creença, edat, sexe, orientació, capacitat econòmica, discapacitat o qualsevol altra diferència. Cercar estratègies per fer front al canvi demogràfic (envelliment de la població).

- Perspectiva de gènere
- Polítiques de migració i diàleg intercultural
- Envel·liment demogràfic
- Polítiques de segones oportunitats
- Garantir l'accés als serveis i subministraments bàsics
- Accés a una ocupació de qualitat

[03] Qualitat urbana

Garantir el dret universal a l'habitatge. Aconseguir entorns urbans accessibles per a tots. Consolidar ciutats compactes i mixtes, amb densitats adequades, per permetre la proximitat a béns, als serveis i les oportunitats. Hàbitats ben equipats i intel·ligents, amb accés al transport, a l'energia i a espais públics de qualitat.

Connectivitat urbana

Comprometre's amb un transport públic segur, sostenible, eficient i intel·ligent. Consolidar alternatives al vehicle privat de combustió en desplaçaments urbans i interurbans. Garantir l'eficiència de les infraestructures i augmentar les eines de monitoratge i millora dels serveis públics.

- Transport públic
- Intermodalitat
- Infraestructures eficients
- Smart cities

Dret a l'habitatge

Reconèixer la llar com a centre de la vida dels ciutadans: el lloc on les persones es desenvolupen i la base de la seva dignitat i integració en la societat. Garantir a les persones l'accés a un habitatge digne, accessible, durable, sostenible ambientalment i de qualitat.

- Polítiques d'accés econòmic a l'habitatge
- Millora de la qualitat de l'habitatge
- Eficiència i autosuficiència energètica
- Reducció de l'impacte ambiental
- Prefabricació i recerca en la construcció
- Millora de les condicions d'habitabilitat
- Rehabilitació del parc existent
- Recerca de noves fórmules d'accés

Model urbà

Fomentar l'adopció de models urbans compactes amb densitats adequades i usos mixts per reduir la mobilitat diària (ciutats compactes, complexes, cohesionades i connectades). Implementar programes de millora de barris, de renovació de teixits obsolets i de densificació o reequipament d'àrees de baixa densitat. Implementar planejaments estratègics més flexibles i racionalitzats.

- Espais públics inclusius
- Paisatge urbà i periurbà
- Ciutat compacta
- Millora de barris i reciclatge urbà
- Planificació estratègica

[04] Prosperitat

Explorar nous models de producció amb alt valor afegit associats al desenvolupament urbà. Promoure el coneixement i la innovació. Assegurar la sostenibilitat econòmica, i passar d'un model econòmic lineal a un de circular.

Models productius

Fomentar el canvi de model productiu amb models empresarials innovadors (start-ups, indústria 4.0, biotecnologia, etc.) aprofitant el potencial econòmic de l'aglomeració. Modernitzar els sectors tradicionals, entre ells el turisme, per tal que siguin més sostenibles econòmicament i socialment. Consolidar la sobirania digital de ciutats i territoris amb models cooperatius, i vetllar per la responsabilitat ambiental i social de les empreses.

- Creixement econòmic i augment de la productivitat
- Emprenedoria i sectors innovadors
- Turisme sostenible
- Indústria 4.0.
- Economia col·laborativa i noves tecnologies
- Sobirania digital

Recerca i coneixement

Promoure "clusters" de coneixement, fomentar les noves tecnologies, facilitar la creativitat i innovació i buscar valor afegit en la generació de productes i serveis.

- Educació i universitat
- Recerca, desenvolupament i innovació

Economia verda i circular

Garantir la transició cap a un model econòmic i de consum que sigui circular i verd. Incorporar i fer efectius els principis de l'economia circular, amb la reducció de residus des del disseny i distribució de productes fins a la gestió de residus urbans. Millorar l'eficiència en l'ús dels recursos.

- Gestió de residus
- Ús eficient dels recursos
- Simbiosi industrial
- Economia verda i consum responsable

[05] Dimensió territorial i ambiental

Assegurar ciutats ben desenvolupades connectades amb els seus territoris i àrees d'influència, dotades d'espais naturals preservats ambientalment per millorar la vida de les persones. Adaptar els territoris als efectes del canvi climàtic.

Territoris articulats

Aconseguir la integració urbana amb les regions circumdants. Establir fórmules i instruments pel reequilibri i l'equitat territorial, en la gestió i absorció de les externalitats i impactes negatius. Reconèixer i impulsar la protecció d'àrees territorialment estratègiques. Vetllar per la sobirania alimentària mitjançant, entre d'altres mesures, la protecció dels sòls periurbans amb més valor agrícola. Millorar la interconnectivitat física i digital del territori, en tant que factor per a la vertebració territorial i la millora de la competitivitat

- Vincles rural-urbà i interconnectivitat
- Ciutats intermèdies i petites
- Sobirania alimentària
- Àrees estratègiques territorials
- Compensació de les externalitats negatives urbanes

Ecosistemes i biodiversitat

Preservació dels ecosistemes amb impacte urbà, millora dels corredors biològics i de les infraestructures verdes a tots els nivells, amb la protecció dels rius i les zones costaneres i el foment de la biodiversitat urbana. Vetllar per la naturalització dels espais públics i col·lectius de les ciutats i suprimir l'expectativa urbanística en àrees aïllades i insostenibles.

- Biodiversitat urbana
- Connectivitat ecològica i infraestructures verdes
- Preservació del sòl de la urbanització
- Naturalització dels espais urbans col·lectius
- Serveis ecosistèmics

Resiliència vers el canvi climàtic

Millora de la gestió del risc, incrementar la resiliència i la capacitat d'adaptació dels sectors socioeconòmics i dels sòls més vulnerables (franges litorals, zones deltàiques, àrees inundables, cursos fluvials, etc.). Garantir l'adaptació dels hàbitats urbans als efectes nocius del canvi climàtic (efecte illa de calor, torrencialitat, increment del nivell del mar, escassetat hídrica, etc.).

- Millora de la gestió del risc
- Increment de la capacitat d'adaptació
- Efecte illa de calor
- Increment del nivell del mar
- Escassetat hídrica
- Permeabilitat urbana davant les avingudes

[06] Bon govern

Garantir la millor gestió de les polítiques urbanes, acostant-les a les necessitats dels ciutadans per aconseguir unes ciutats més inclusives i transparents. Proporcionar als governs locals, metropolitans i territorials un millor finançament per tal de garantir millors serveis públics. Aconseguir governs més responsables.

Governança eficient

Garantir els principis de descentralització i subsidiarietat en la gestió de les polítiques urbanes. Enfortir i estructurar les àrees de governança d'acord amb la proximitat a la ciutadania i amb les necessitats públiques. Reconèixer les diverses realitats metropolitanes i territorials, vetllant per la implementació d'instruments de governança compartida, més eficient, democràtica i oberta.

- Despesa eficient
- Marc de competències
- Governos cooperatius i en xarxa
- Transició digital i simplificació administrativa
- Associacions públic – privades (PPP)

Participació i transparència

Fomentar la presa de decisions per part dels ciutadans, establint eines i processos per a la participació directa. Promoure la transparència dels governs i les administracions. Establir mecanismes per controlar la corrupció. Proporcionar i facilitar l'accés públic a l'administració. Implantar canals de control de la despesa pública.

- Coproducció i participació pública
- Igualtat de gènere en el lideratge públic
- Transparència i accés a la informació
- Auditories públiques i control de la corrupció

Finançament adequat

Establir mecanismes de finançament a nivell regional i local per articular les polítiques urbanes. Desenvolupar models verticals i horitzontals de distribució dels recursos financers segons les necessitats.

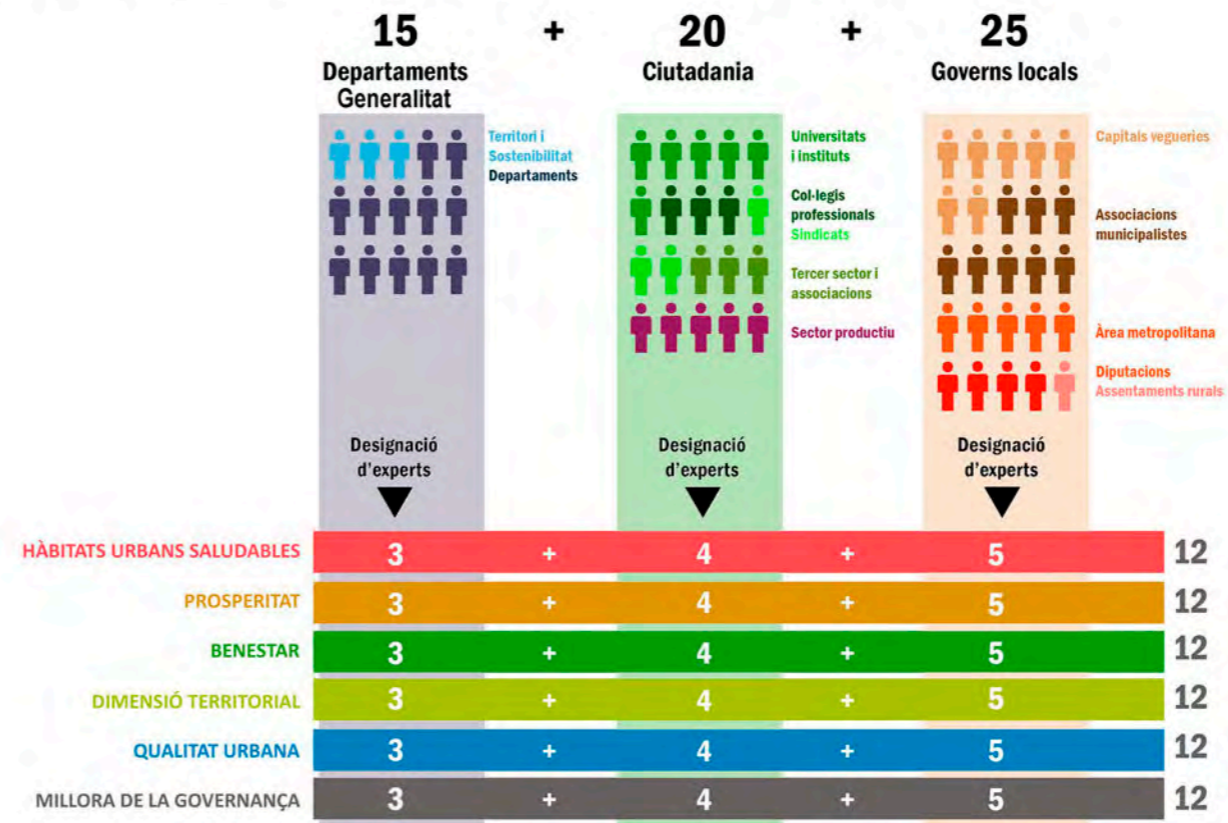
- Eines per un millor finançament
- Incentius per a la inversió i imatge corporativa de la ciutat (city branding)

L'Assemblea Urbana de Catalunya

Un òrgan col·legiat multidisciplinari, integrat per tots els nivells de l'administració (la Generalitat de Catalunya i els governs territorials, metropolitans i locals) i representants de la societat civil i del teixit productiu.

Un fòrum per diagnosticar, analitzar, discutir, debatre, proposar i, finalment, validar l'orientació de les polítiques urbanes pels propers anys.

Presa de decisions compartida

L'Agenda Urbana per a Catalunya no pot concebre's com una proposta d'un únic actor, sinó que la seva formulació ha de ser compartida i coordinada entre tots els òrgans de govern, els agents i la societat civil. De la mateixa manera, malgrat les diferències entre situacions urbanes específiques, no és desitjable l'adopció de diverses agendes urbanes a Catalunya, que sorgeixin de la conjuntura política, les tensions administratives o les diferències territorials.

Una aproximació holística

La formulació de l'Agenda Urbana de Catalunya requereix un enfocament multinivell i pluridisciplinari. Es tracta d'una visió integrada i holística que requereix coneixements tècnics i especialitzats en diversos camps, juntament amb el compromís dels diferents organismes governamentals que d'una o una altra manera afecten a les ciutats i regions.

Grups de treball

L'Assemblea s'encarrega d'establir els grups de treball, integrats per experts acreditats, sobre la base del seu impacte i participació en cadascun dels pilars temàtics sobre els quals treballen. Els experts seran nomenats per les tres categories d'actors de l'Assemblea Urbana Catalana (Govern de Catalunya, govern local i ciutadania), amb un màxim de 12 membres en cada grup de treball.

AGENDA
URBANA DE
CATALUNYA
